

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 5.— za pol leta „ 2.60 za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 12 h, dvakrat 18 h, trikrat 24 h.

Štev. 14.

V Mariboru, dne 7. aprila 1898.

Tečaj XXXII.

Zveličar je vstal, vstanimo tudi mi!

Raduj se zemlja in nebó,
Radujte se stvari!
Gospod naš Bog od mrtvih vstal
Iz lastne je moči.

Ta glas in ta klic bo skoraj zopet odmeval po celem katoliškem svetu. Kristus, Zveličar naš, ki je bil mrtev, je od mrtvih vstal in naše odrešenje dovršil. On je vstal, tako tudi naj bi vsak kristjan vstal. Kdor je izpolnil svojo krščansko dolžnost, bode sedaj s Kristusom vstal k novemu duhovnemu življenju in se bo lahko z njim vred radoval. In zares, velikonočnega praznika, praznika vstajenja, se dobri kristjani najbolj veselje.

Slovenci smo brez malih izjem dobri kristjani. Zato nam je ta praznik še posebno mil in drag. V duhovnem oziru smo sedaj s Kristusom vstali. Ali pa temu primerno tudi v političnem oziru vstajamo? Ali se smemo v tem oziru radovati letošnje Velike noči? Rečemo: da!

Poglejmo površno po slovenski domovini. Sovrag naš nas je razdelil na šest kronovin, da bi nas lažje poteptal. Če se hočemo z uspehom braniti, moramo Slovenci vseh teh pokrajin jedini biti. Ali jedini Slovenci niso bili na Goriškem in na Kranjskem. Z novim letom se je to spremenilo. Sloga je zavládala najprej na Goriškem, sedaj tudi na Kranjskem. Hvala Bogu in pametnim rodoljubom, da je prenehal bratomorni razpor! Obmejni Slovenci, ki moramo hude boje biti dan za dnevom za svoj obstanek, smo tega pojava posebno veseli in le želimo, da bi

odslej prava krščanska sloga jednila Slovence vseh pokrajin, da bi se ta sloga tudi popolnoma utrdila in naš močne storila.

Prvi sad složnega postopanja je naša krščansko-slovanska narodna zveza, ki veže in bodri k domoljubnemu delu zastopnike čveterih slovanskih narodov v Avstriji, Slovenec, Hrvatov, Rusinov in Čehov. Tej močni zvezi, v kateri je najlepše uresničena praktična slovanska vzajemnost, se imamo kolikor koliko zahvaliti, da je postal Slovenec dr. Ferjančič I. podpredsednik poslanske zbornice. Združeni Slovenci s svojimi brati vred smo sedaj na Dunaju moč, katere vlada nikakor ne more prezirati.

Slovenci sami smo sedaj vsaj gledé na postopanje jedini, daj Bog, da bi se tudi v krščanskih načelih prej ali slej popolnoma strinjali. A tudi razmerje med avstrijskimi Slovani se je zelo vzboljšalo. Padle so nekatere stene nesloge in prava zavest celokupnosti je začela prešinjati srca avstrijskih Slovanov. Spoznali so, da so si bratje, in začeli so skupno postopati in skupno braniti svoje svete pravice. Brezobzirna nemška nadvlada nad Slovani je pokopana, kakor je katoliški Nemeč Dipauli sam priznal v drž. zboru, in to je veselo znamenje za bodočnost. Prvi kulturni narod avstrijski, t. j. češki je čez nekaj časa zopet dobil svojega zastopnika v ministerstvu. Da, Nemce je že strah Slovanov, zato tako rogovilijo. Porabimo ugodni čas, vzdramimo se, vstanimo!

Oh, koliko še je naših ljudi, ki nič ne storé za obrambo naših svetinj, naše narodne posesti, ki roke križem držé, ko nam

sovrage jemlje kraj za krajem. Da smo Slovenci vsi delavni, vsak na svojem mestu, ne vladale bi po tolikih krajih, posebno po naših mestih in v njih okolica tako žalostne razmere za naš narod. Vstanimo zato vsi po vseh krajih, posebno še tistih, ki so v veliki nevarnosti, da jih za vselej izgubimo, kakor en mož in začnimo složno in odločno delovati in naše ljudstvo po bralnih, gospodarskih in političnih društvih dobro organizovati, da rešimo in ohranimo, kar se še rešiti in ohraniti da!

Kristus nam ponuja zastavo zmagoslavnega krščanstva. Vsprejmimo jo z veseljem, združimo se pod njo, potem pa srčno na sovrage naše dušne sreče, telesnega blagostanja in narodnega obstanka. Če smo vredni pristaši Kristusovi, nam zmaga v trdem boju ne bo izostala; iz njega bo naš narod izšel ves duhovno prerojen, čil in čvrst, in napočili bodo zanj boljši in srečnejši časi. C.

Iz državnega zbora.

Agrarna ali kmetijska zveza.

123 poslancev desnice državnega zbora, ki pripadajo raznim skupinam, ima med seboj zvezo, v kateri se pečajo samo s kmetijskimi zadevami. Dne 29. marcija se je sešla prvokrat ta zveza ter si izvolila najprej svoje predsedništvo, kakor smo to zadnjič med raznimi stvarmi omenili. Izvolili so se poročevalci o nekaterih poljedelstvom zadevajočih predlogih, ki imajo v prihodnjih sejah o njih poročati.

Listek.

Podoba sv. Jožefa.

Hrvaški spisala Evgenija Šah.

Na nebu je vzšlo zlato jutranje solnce in vsprejelo sestrico zemljo v svoje ognjeno naročje, izvabivši jej biserne solzice, jutranjo rosico. V blišču poletnega jutra se je tresla zemlja in je po nočnem mraku postala vedra in čarobna kakor duša, kadar se je oprostila greha in oblekla obleko milosti božje.

Tudi v revno sobico neke mestne hiše, visoko vzgoraj pod streho, kjer po velikih mestih siromaki stradajo, prodre skozi majhno okence zlati žarek solnčnega sija. Ali blesteči žarek vstrepeti pred temno pošastjo revščine, ki je zrla z ledenim pogledom iz tega revnega človeškega zavetišča v zlato, čarobno jutro; plaho zamiglja na bledem čelu zelo bolne žene, katera je vzdihovala na siromaški postelji; v naglici spreleti ljubko ličice trinajstletne deklice, ki je enako angelju sklonila svojo glavico nad bolno mater.

»Zlatica moja«, izpregovori mati, »Zlatica moja, lačna sem!« — »Sladka mamica«, začne Zlatica, »bila sem pri vseh naših sosedah, ali one, katere bi nam gotovo rade kaj dale, sirote same ničesar nimajo, druge

pa so pred menoj vrata zaprle. Celo gospa onega uradnika, za katerega ste prej šivali, se je zadržala na mene: »Kaj me nadleguješ? Pomagala sem vam že nekaterikrat ali dan za dnevom ljudi nadlegovati, to je že nesramno.«

»Oh, moj Bog!« izviije se težek vzdih iz prsi bolnice. — Bila je to pridna in poštena žena pomorskega kapitana Pavla N. Živela sta v prelepi edinosti in ljubezni, kakor je to le tedaj, ako se dve kreposti srca zjedinita na sveti podlagi Kristusove vere, brez katere podlage je vsak zakon zgradba, postavljena na pesek, katero uniči prvi vihar ljudske strasti, podre prvi potres neporazumljenja in nejednosti.

Bog je njuno zvezo blagoslovil z dvema otrokoma, z Zlatico in z Mirkom. No, Mirka so v tretjem letu njegovega življenja odvedli angelji za svojega tovariša. Istega leta — Zlatica je ravno dovršila deveto leto — izve kapitan, da mu je v Indiji umrl bogat sorodnik, ki se je davno prej tje kaj izselil, pa o njem ni bilo več duha ne sluha. Naznanilo se mu je, da mu je strije umrl brez otrok in mu sporočil celo svoje veliko imetje in da je potrebno, da se napoti sam tje.

Kapitanova rodbina je čedno živela, pri hiši sicer ni bilo pomanjkanja, pa tudi izobilja ni bilo. Vest, ki so jo prejeli, jih je

razveselila, ali ne zato, ker se jim je bilo nadejati velikega bogastva in izobilja, nego zato, ker so premišljali, kako bodo dobra dela opravljali, dela ljubezni, katera so mogli do sedaj le v mali meri opravljati. Bila je ta rodbina plemenitega in usmiljenega srca.

Kapitan se odpravi na pot. Zlatica je točila pri slovesu gorke solze, pa plakala je tudi dobra njena mati; saj je Indija daleč, morje pa nezanesljivo. »Bode že ljubi Bog čul nad vama«, je tolažil pobožni oče svojo rodbino, »in angelj varih bo varoval mene in vas.« Priporoči še Zlatici, naj vsak dan moli v čast prebl. Devici Mariji in sv. Jožefu, katerega je kapitan posebno iskreno častil. Baveč se nekoliko s slikarstvom, je enkrat naslikal tudi podobo sv. Jožefa z detetom Jezusom. Ta slika se mu je zelo dobro posrečila in so jo pohvalili tudi nekateri veščaki, katerim jo je bil pokazal. Podoba je djal v lep okvir in jo poklonil svoji Zlatici.

Kapitan se odpelje, njegova rodbina pa je preživljala dneve v molitvi in pri vsakdanjem delu. Toda nekega usodepolnega dne dobi gospa žalostno sporočilo, da se je ladja, katere poveljnik je bil nje mož, vsled morskega viharja močno poškodovala in da so se vsi potniki in tudi pomorščaki do zadnjega potopili.

Žalostna žena v prvem hipu omedli po

Glavna razprava se je pa vršila o načinu, kako se izvršuje nova postava zastran osebnega dohodninskega davka. O tej zadevi je obširno govoril baron Dipauli, ki se je bridko pritoževal, da vlada postopa zdaj čisto drugače, kakor je bila obljubila takrat, ko se je ta postava izdelovala. Baron Dipauli je izjavil, da se kesa, da je vladi veroval in glasoval za novo dohodninsko postavo.

Tudi drugi govorniki so se pritoževali radi izpeljave te postave. Tako na pr. gosp. Pfeifer, ki je pripovedoval, da se na Kranjskem ne smejo med gospodarske stroške uštevati stroški za obnovljenje po trtni uši uničenih vinogradov. Mi Štajarci se ne moremo do zdaj radi tega pritoževati, ker je c. kr. namestništvo v Gradcu razsodilo, da se imenovani stroški smejo odračunati od dohodkov gospodarstva.

Izvolil se je nato poseben odsek, ki ima zbrati vse raznovrstne pritožbe ter povzročiti vladni ukaz, da se povsodi, po vseh deželah postopa tako, kakor je vlada obljubila ob svojem času in kakor zahteva postava. Brez dvoma bodo vsi klubi desnice podpirali postopanje agrarne zveze na korist kmečkega stanu.

Nemci med seboj.

Dne 30. marcija se je vršil razgovor o nekaterih nujnih predlogih, katere so vložili posamezni poslanci, ki zahtevajo podpore za ljudstvo, ki lakoto trpi vsled lanskih vremenskih uim. Pri tej priliki se je pa govorilo o marsičem, kar ni v nikakoršni zvezi s potrebsčinami, katere trpi ljudstvo. Grozno so se lasali Schönererjanci z raznimi nemškimi strankami. Wolf se je pri tej priliki spodtikal nad dr. Luegerjem, češ, da od tistih mal, kar se mu je kot dunajskemu županu obesila okrog vratu zlata verižica, je celó mehek postal. Dr. Lueger mu je odgovoril, da je najbrž Wolf želel sam imeti to zlato verižico; pa bi dobro bilo, ko bi Wolfa privezali na neko drugo verigo. Silen krohot po vsej zbornici vsled teh besed.

Nadalje je dr. Lueger rekel, da se je danes sramoval, kako grdo se obnaša v zbornici Schönerer. To ni obnašanje nemškega moža; če je Schönerer pijan, naj doma leži in spi, da ga mine pijanost. Wolf se je nekoč grozil, da hoče Luegerja izkaditi z Dunaja. Lueger mu reče: «Le hodi s kadilnico okrog, kakor hočeš; ne bo se ti posrečilo, mene ugonobiti; saj spada celo Spodnje Avstrijsko h krščanski socijalni stranki. Moja naloga bo, da uženem ljudi, kakoršen je Wolf.» Med tem govorom sta Wolf in Schönerer zginila iz zbornice. Pristaviti pa moram, da se je

vtiskom te velike nesreče, ali vendar ne obupa. Verovala je v Boga, zaupala v njegovo usmiljenje, ki skrbi za ptice v zraku, za lilije na polju, ljubila ga je v tej nesreči tembolj, ker je vedela, da je to roka večne ljubezni; katera se je z ostrim mečem dotaknila njenega srca. Vroče solze so padale ženi na lice, dokler niso blede usta zašepetala s krščansko udanostjo sledečih besed: »Oče, ne moja, nego tvoja volja naj se zgodi!«

Kaj naj bi sedaj počela? Sorodnikov ni imela, znancev pa malo takih, ki bi ji mogli pomagati. Preseli se iz pomorskega mesta v neko veliko mesto, kjer je lahko s delom svojih rok preživljala sebe in svoje dete. — Tu je preživela štiri leta, ko se je loti huda, dolgotrajna bolezen, ki jo spravi na kraj groba in z njo tudi nje premilo dete pahne v propad skrajne revščine in nadloge.

Našlo se je seveda tudi dobrih ljudi, ki so ji včasih pritekli na pomoč, ali ljudska srca so spremenljiva, kakor lice sreče. Redka in prerodka so ona zlata srca, katerim se nikdar čelo ne zmrača, kadar siromaška roka potrka na vrata.

»Sladka mamica, ravno se spominam, da še imam nekaj, kar lahko prodam in vam kupim krepilne hrane.« — »In kaj je to, moje dete?« odvrne mati. — »Glejte, podoba sv. Jožefa«, odgovori Zlatica in pokaže s

stranka prusaških Schönererjancev pomnožila za 6 mož. Iro, katerega je lani državni zbor soglasno obsodil kot brezznačajnega moža, so nam njegovi omilovanja vredni volilci poslali zopet v državni zbor; nov poslanec te stranke Hofer je pa oni dan napravil obljubo. —

Šuklje spet pri bratih; razne interpelacije.

Znano je bralcem «Slov. Gosp.», da je pretečeno leto iz kršč. slov. narodne zveze izstopil g. dvorni svetovalec Šuklje. Ustanovil je potem lasten klub divjakov, ki so ga izvolili svojim načelnikom. A sprevidel je, da v tem klubu ni mogoče ničesar storiti v blagor našega ljudstva in zato je prosil zopet za vsprejem v slovanskem klubu, ki ga je tudi sprejel s 16 izmed 21 oddanih glasov. Naša zveza šteje zdaj zopet 35 udov.

Graškemu visokoškolskemu društvu «Triglav» je policija prepovedala razpravljati na nekem shodu o zadnjih izgredih nemških visokošolcev, med tem, ko so nemški visokošolci svobodno o tej zadevi obravnavali. Radi tega so vložili gg. Robič in tovariši interpelacijo na ministerstvo, je-li hoče skrbeti, da bodo slovanski visokošolci zavživali enake pravice, kakor nemški.

Znano je, da uradniki zavžitninskega davka se nahajajo v silno neprijetnem stanju. Ako namreč prevzame nov zakupnik zavžitninski davek, so ti uradniki (dacarji) v vedni nevarnosti, da zgubijo službo, ker novi lastnik zavžitnega davka ni prisiljen, da bi sprejel v svojo službo uradnike svojega prednika. Število teh revežev samo na Štajarskem je okoli 250. Obrnilo se je torej 21 takih dacarjev na državnega poslanca J. Žičkarja, da je predložil državnemu zboru njihovo prošnjo v tem smislu, naj se služba dacarjev ustanovi kot stalna služba, da jih nov zakupnik ne bi mogel brez uzroka dati iz službe.

Če se državni zbor zaključi, kakor se je to zgodilo pretečeno leto dvakrat, zgubijo vsi predlogi, bodisi vladni ali vloženi od katerega poslanca, tako tudi vse interpelacije do ministrov svojo veljavo in se morajo ponoviti, kedar se snide državni zbor. Zato se predlagajo zdaj ob začetku zasedanja državnega zbora skoraj vsi tisti predlogi, ki so se vložili pretečeno leto, pa niso bili rešeni. Tudi predlog zastran spremembe nagrad za katehete se je zopet ponovil. Podpirali so ga letos tudi nekateri poslanci nemške katol. stranke.

Seja dne 31. marcija.

Dne 31. marcija se je izvolil najvažnejši odsek, to je proračunski odsek. Izmed Slo-

prstičem na podobo, ki je visela nad posteljo bolnice na razpokani steni. — »Oh, ljubka moja«, vzdihne bolnica, »ali to sliko oddaš, ki te še edina spominja tvojega dragega očeta? Oh, jaz znam, kako rada imaš to podobo, saj vsak dan pred njo toli pobožno moliš.«

»Da, ljubljena mamica moja, ta podoba mi je dražja, nego vse drugo na svetu razun — vas, sladka moja mamica. Vi, oh vi, ali mi niste dražji nego ta podoba? Spomin na mojega preljubljenega očeta bo živel v mojem srcu, dokler bom živela, če tudi prodam to podobo, da vam kupim hrane.«

»Ti si dober otrok, Zlatica moja, Bog te blagoslovi!« izpregovori mati ganjena in pritisne na svoje izmučene materinske prsi svojo drago, ljubljeno hčerkico. — »Če bi le kdo hotel kupiti podobo. Zatemnela je v naši revni sobi, tudi okvir je že poškodovan.« — »Poskusila bom, mamica, sv. Jožef bo prosil za naju.« In vzame podobo s stene, jo milo pogleda s svojim otroškim očesom, jo poljubi s svetim spoštovanjem, potem objame drago svojo mamico in odide.

(Konec prihodnjic.)

Smešnica. Mladi zdravnik (ob uri ordinacije pogleda v čakalnico ter vpraša): «Kdo že najdalje čaka». Krojač: «Jaz gospod doktor, že čakam od lanskega leta».

vencev sta v njem lanska zastopnika gg.: dr. Gregorčič in dr. Krek. V predsednika je temu odseku bil izvoljen Čeh dr. Začek Kvotna deputacija, to je odsek, ki ima presoditi, koliko odstodkov naj plačujejo naše dežele k skupnim stroškom, je izvolil v svojega predsednika grofa Schönborna, v namestnika viteza Javorskega.

Dne 31. marcija se je nadaljevala razprava o vladinem programu. Znamenito je, kar je v imenu nemških ustavovernih veleposestnikov povedal štajarski grof Stürgkh. Ta mož se silno boji za našo ustavo, o kateri trdi, da ona skupaj drži celo državo. Želi, da se jezikovno vprašanje reši tako, da bodo imeli Nemci prvo besedo in v ta namen kliče na pomoč celó nemško katoliško stranko ter obeta, da njegova stranka ne bo več tako osorno postopala proti katoličanom, kot poprej, če se le nemški katoliki zvežejo v tej zadevi z liberalci. Mogoče bi že bilo, da se to zgodi. Saj opazujemo zadnji čas, da so se nemški katoliški poslanci dali od nemških liberalcev strahovati tako, da so glasovali proti slovanskim deželnim poslancem štajarskim v velevažni zadevi «Südmarke». Dne 1. aprila se je govorilo po zbornici, da se je osnovala neka srednja stranka, obstoječa iz ustavovernih veleposestnikov, neke (Mautnerjeve) nemške skupine, Lahov in iz nemške katoliške stranke. Vendar se mi stvar dozdeva neverjetna, že radi tega, ker so se pri zadnjih volitvah v delegacije na Tirolskem zvezali Lahi z nemškimi liberalci proti nemškemu konservativcem in ni upati, da bi se zdaj nemški konservativci združili s svojimi sovražniki — Lahi.

O ministerskem programu so govorili že mnogoteri državni poslanci raznih strank; nihče ni z vlado zadovoljen. Poljski in rusinski radikalci so tožili bridko radi krivičnega postopanja proti njihovim rojakom. Je res čudno, kaj se vse pripoveduje o poljskih razmerah! Dr. Krek je kot poročevalec proračunskega odseka priporočal, naj vlada vse stori, da se podpora da ljudstvu, ki grozno lakoto trpi — da od lakote umira, posebno v Dalmaciji in Galiciji. Predlog se je sprejel.

Veliko hrupa je prizadjal v državnem zboru članek, ki ga je pred nekim časom prinesel list «Arbeiterzeitung», ki ga je drž. pravnik zasegel. Pozneje je ta članek bil ponatisnjen v neki interpelaciji v državnem zboru. Časnik je zdaj objavil interpelacijo in oni zaseženi članek. Toda sodnja je kaznovala urednika, da je zdaj zopet objavil ta članek, čeravno le v interpelaciji. Podpirala je torej zbornica predlog Wolfa, da se ima § 28. opravičnega reda za državni zbor spremeniti tako, da se bo celó jasno izreklo, da vse, kar se v državnem zboru govori, se sme brez kazni objavljati tudi po časnikih. Ob tej obravnavi je obljubil ministerski predsednik, da bo skrbel, da bo vlada odgovor dala na vsako vprašanje poslancev.

Pisma s Kranjskega.

IV.

Preteklo je nekaj tednov, odkar sem pisal zadnje pismo. Naznanil sem, da je sprava med obema slovanskima strankama dognana. Prav za prav pa to le ni sprava, temveč le nekako premirje za par let. Iz začasnega premirja naj bi se izcimil tekom časa popolen mir, res prava sprava. Bog daj! Želim tudi jaz iz srca z drugimi vred. Toda odkritosrčno povem, da o tej spravi imam še vedno tiste misli, katere sem izrazil v prvem pismu. «Die Botschaft hör' ich wohl, jedoch mir fehlt der Glaube». Gledé te akcije ostanem še v bodoče neveren Tomaž.

Prvi uspeh sklenjenega premirja je bil vihar v deželni zbornici koncem zadnjega zasedanja. Znesel se je nad katoliško-narodno stranko, oziroma nad kanonikom poslancem Kalanom, ki se je zelo trudil za spravo. Nemški plemenitaši naši, ki kot poslanci veleposestva sede v zbornici, so z deželnim

predsednikom vred odurno udarili po posl. Kalanu, oziroma po celi stranki. Brez dvoma je bil ta besen napad izbruh maščevanja, ker so se Nemci čutili osamljene, odkar so njih slovenski zavezniki sklenili spravo in se od njih ločili. No, napad je škodoval le napadovalcem samim. Deželni zbor je poslal adresu na cesarja povodom njega petdesetletnice vladanja. Adresa je bila bistveno podobna onemu načrtu adrese, kakoršnega je stavila katoliška narodna stranka. Potrđili so jo soglasno vsi slovenski poslanci brez Nemcev, oni del pa, ki ne govori o narodnem vprašanju, sprejela in odobrila je tudi nemška manjšina.

V društvenem gibanju se je naredil jako važen korak naprej. Dne 17. marcija je imelo novo društvo «Gospodarska zveza» v Ljubljani svoj ustanovni shod pod vodstvom državnega poslanca dr. Šusteršiča. Zastopana so bila skoro vsa društva z dežele, katera je s sličnim smotrom ustanovila katoliška stranka. Sešlo se je tudi jako veliko gospodarjev z vseh strani. Zanimanje za novo društvo je jako veliko; dal Bog jednako srečnih in veselih uspehov! Taka «Gospodarska zveza» je v sedanjih razmerah neobhodno potrebna. Kakor so si delavska društva postavila središče in ognjišče v delavski zvezi, tako bo nova gospodarska zveza središče raznovrstnim društvom, ki so se ustanovila v prid in prospah slovenskega gospodarstva.

Da stojimo Slovenci na Kranjskem v gmotnem oziru še vedno na jako rahlih nogah, pokazalo se je prav očitno pri najnovejših volitvah članov v cenilne komisije. V Ljubljani je izvoljenih polovica Slovencev in polovica Nemcev; vlada sama imenuje še šest članov. Dvomiti pa smemo, bo-li razdelila ta mesta nepristransko za narodno stranko. Tudi na Gorenjskem v radovljiškem okraju so postavili Nemci svoje može; ostali so sicer v manjšini, a vendar so njih kandidati šteli precej veliko glasov. To so sadovi neprestanega prepira med obema slovenskima strankama, ki koristijo le našim skupnim narodnim sovražnikom. Dokler Slovenci v gmotnem oziru ne postanemo samostojni in dokler z denarjem ne bomo znali prav ravnati, dotlej tudi duševna samostojnost ne bo imela trdnih tal in nam ne bo mogla prinašati potrebnih in zaželenih uspehov. Tudi v tem pogledu nam velja izrek: «Primum vivere, dein philosophari!» Najprej živeti, potem modrovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so odredili, da jih bo nadvojvoda Franc Ferdinand, naš bodoči cesar, v nekaterih važnih vojaških in civilnih rečeh zastopal. — Skupni ministerski svet je sklenil, da se bojno brodogve pomnoži, kar bo stalo 55 milijonov. Kje jih bomo le vzeli? — Državni zbor se zopet snide dne 20. aprila, delegacije pa v Budapešti dne 9. maja.

Češko. Liberalnemu poslancu dr. Zdenku Schückerju so v Hebu oni večer napravili Schönerejanci mačkinjo godbo; tudi ženske so pomagale. — Češki državni poslanci bodo o praznikih sklicali več volilskih shodov.

Gališko. Cesarski namestnik, knez Sangusko, je odstopil in njegovim naslednikom je imenovan grof Pininski, dozda državni poslanec in zvest zagovornik verske šole.

Štajarsko. V graški stolnici je bil 16 dnij sv. misijon, izvrstno obiskan. — V Gradcu na Rosenbrgu so oni dan vsadili spet Bismarkov hrast. Tudi v graški okolici se vedno bolj širi Bismarkovo češčenje. Žalostno! — Oni večer je graško meščansko društvo nemškimi poslancem priporočalo Wolfovo obstrukcijo.

Koroško. Volilne pravice v celovski mestni zastop še ne bodo kmalu razširili, ker so nedavno nekateri meščani podpisali

polo, na kateri je stalo, naj ostane vse pri starem. — V Molski dolini je okr. glavarstvo prepovedalo sedmine, ker se na njih potrafi po 200—300 gld.

Kranjsko. Predsednik krščansko-slovenske narodne zveze, dr. Ivan Šusteršič, jeden najboljših slov. politikov, se je odpovedal državnemu poslanstvu. Zelo škoda! Vendar pa nas tolaži njegovo zagotovilo, da hoče doma delati z vsemi močmi za prospah «Gospodarske zveze».

Primorsko. Glasilo tržaških Slovencev, «Edinost» je dobila te dni lastno tiskarno pod lastno streho ter začela dvakrat na dan izhajati. Bog daj obilo sreče! — V Kobaridu so ustanovili kmetijsko podružnico. Sploh se na Goriškem skoro vsak mesec ustanovi kako gospodarsko društvo.

Dalmatinsko. Italijani so napolnjeni z novimi nadami, odkar je bil italijanski poslanec baron Malfatti vsprejet pri ministerskem predsedniku, grofu Thunu. Ta mu je namreč rekel, da se bode prepričal o resničnosti Malfattijevih besedij. Lahom se pač nikjer ne godi krivica, pač pa so sami najhujši krivčineži.

Vnanje države.

Rim. Oni dan se je 200 Ogrov poklonilo sv. očetu. — Sv. oče so izrazili željo, da bi radi posredovali med Španijo in severoameriškimi Zedinjenimi državami, da se za brani vojska.

Francosko. Kasacijsko ali najvišje sodišče je zavrglo obsodbo Zolino ter Zolo popolnoma oprostilo, ker bi ga moralo tožiti vojno sodišče, ne pa vojni minister. Tako so torej rešili framasoni framasona Zola.

Rusko. Dasi je Rus od Kitajske v najem vzel Port Artur in Ta-lien-van in temu druge vlade niso odločno ugovarjale, vendar se Rus v vzhodni Aziji ne čuti prav varnega ter tja pošlje na francoskih ladijah 20 tisoč vojakov.

Turško. Sultan je izjavil bolgarski vladi, da si ji ni treba bati Turčije. — Rusova bo vendar obveljala in bode poleti grški princ Jurij za kreškega guvernerja umeščen.

Grško. Poslanska zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim se vlada pooblašča, naj najme posojilo, da se bo zadovoljil sultan in odzval popolno vse svoje vojake iz Tesalije.

Špansko. Vlada se z vso močjo pripravlja na vojsko s severoameriškimi Zedinjenimi državami. Španjoli kažejo veliko korajžo za vojsko; morda se zanašajo na francosko pomoč, ter je španska banka dala državi svoji 500 milijonov peset na razpolago.

Azija. Angleži so dosegli pri kitajski vladi, da smejo zasesti Vaj-haj-vaj, kakor hitro ga zapuste Japonci. Zda pa tudi Francozi gledajo, kje bi mogli kaj odščipniti od velikanske kitajske države.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Olimju.

Ni dolgo, kar je praznik norcev minol, namreč pust, in že nam veseli spomladanski praznik svojo častito roko podaja, praznik našega odrešenja, vesela aleluja.

Brezverneži in liberalci, kateri si ne upajo očitno svoje brezbožne veselice obhajati, se od daleč bojijo svetega postnega časa, ali za nas Olimčane, je bil pa letošnji postni čas čas rajskega veselja.

Oskrbeli so nam za vse blaginje posebno vneti g. župnik Jože Kotnik sv. misijon, katerega so vodili neutrudljivi č. g. Jan. Macur, prednik č. lazaristov od Sv. Jožefa pri Celju, s pomočjo enega svojih duhovnih tovarišev in z enim č. o. kapucinom iz Celja. Udeležba sv. misijona je bila obila, ves čas od začetka večera na sv. Jožefa dan do dne 25. marcija.

Domači župljani so se ga pridno udeleževali, kakor tudi sosedni župljani, posebno iz bližnega Podčetrka, tudi bratje Hrvati so pridno prihajali k pridigam in spovednici. Tudi pustih radovednežev ni manjkalo; v tem so se neki večer posebno odlikovale hčere velikega Nemca, širom sveta znanega Mošeta v Podčetrku.

Pridige so bile mične, katere so največ govorili g. Macur. Bog, najboljši Oče, ki nikomur kozarca hladne vode brez plače ne pusti, naj tisočero povrne ves trud na prižnici kakor v spovednici gg. misijonarjem, o. kapucinu, g. župniku Ig. Romu, posebno pa domačemu g. župniku, ki so ta sv. misijon v času sv. velikonočne spovedi oskrbeli! — Bog pa daj, da bi bil ta sv. misijon vsem udeležencem k dušnemu in telesnemu pridu, da bi mogli enkrat vsi skupaj tam v rajski slavi veselo alelujo prepevati, katera se nam tukaj približuje, to želijo vsi iz enega srca udani Olimčani.

Potujmo v Sveto deželo!

»O to potovanje je sila drago!« bo ta ali oni vzdihnil. Res drago je. Kdor se bo letos po veliki noči peljal v Sveto deželo z dunajsko Mihaelovo družbo, bode v I. razredu z vsemi stroški potreboval nad 800 gld., v II. razredu pa nad 500 gld.

Jeruzalemski romarji Mihaelove družbe, vseh je 150, se pod vodstvom kanonika grofa Lippe odpeljejo z Dunaja dne 12. aprila v Trst, odtam z ladjo pet dnij v Egiptet in sicer v Aleksandrijo, potem z železnico v Kairo, iz Egipta po ladji v Jafo, odtod z železnico v Jeruzalem, kjer več dnij ostanejo. Potem pojdejo na Galilejsko in v Damask in potem z ladjo mimo Cipra in Krete, zopet domov dne 16. maja.

Sv. oče Leon XIII. so udeležencem tega romanja podelili obilno odpustkov, pa tudi drugim, ki se duhovno tega romanja udeležijo, podelijo enkrat popolni odpustek, ako od dne 12. aprila do dne 16. maja vsak dan molijo na papežev namen ter vsprejmejo zakramenta svete pokore in presv. Rešnjega Telesa. Slovenci, ki ne moremo telesno v Sveto deželo, pojdemo pa tja na duhovni način!

Poljska cerkev na Dunaju.

Neko zapuščeno cerkev, ki je služila v vojaške namene, je daroval presvetli cesar pred nekaterimi leti redovnikom, ki se imenujejo resurekcijonisti, in so večinoma Poljaki. Cerkev je zdaj lepo popravljena in se je dne 1. aprila opravila tam prva slovesna sv. maša.

Navzočih je bilo pri tej slovesnosti mnogo državnih poslancev, tudi nekateri slovenski poslanci so bili navzoči. Lani sem vam naznanil, da imajo Čehi v mnogih cerkvah na Dunaju svojo božjo službo; to velja tudi o Poljaki. Koliko je pa tukaj slovenskih ljudi, ki bi tudi potrebovali, da se njim oznanjuje božja beseda v materinem jeziku! Ž.

Gospodarske stvari.

Najvažnija opravila v sadonosniku spomladi.

Mnogo ljudij je, kateri mislijo, da so že vse opravili pri sadnem drevesu, ako so ga vsadili in še morebiti slabo. Temu pa ni tako. Sadno drevo sicer ne zahteva mnogo od sadjarja, ali kar zahteva, to se mu mora dati, in vselej o pravem času, ako hočemo, da nam prospeva in obilo rodi. V sledečih vrstah hočem navesti najvažnija opravila, katera se imajo izvršiti šele spomladi v sadonosniku.

Ako imaš v sadonosniku mlada drevesa, t. j. takšna, katera si še le vsadil pred enim, dvema, tremi ali štirim leti, poglej spomladi če še kol ravno in trdno stoji in če so drevesa prav h kolu privezana. Se je kol, po

zimi ali že prej nagnil, zravnaj ga; če rahlo stoji, ga trdno postavi, posebno pa pazi, da ti ne sega gori v drevesni koš (krono), ampak samo do koša. Napačno je in za drevo nevarno, če je kol v koš podaljšan, ker se veje ob njem tarejo (drgajo) in se na tistem mestu naredo rane; veje začno na ranah trohneti in se prej ali slej posuše, ali pa dobe tam raka ali kakšno drugo bolezen, vsled katere počasi tudi usahnejo. So se vezi potrgale, vnovič priveži drevo na kol in daj ob deblo in kol položeni vezi podobo 8. Prvih 5—6 let prireži vsako vejico za četrti del njene dolgosti in sicer neposredno nad zdravo brstjo. Pustiš nad brstjo štrcelj, ti rana ne zaceli, ampak štrcelj se zgoraj posuši, ne da bi rana zarastla in štrli od veje preč, kar je grdo gledati. Pri obrezovanju glej na to, da bo veja, katera podaljšuje v košu deblo (veja voditeljica), rasla ravno na kviško; v to svrhu obrezuj tako, da bo stala končno brst pri takšnih vrstah, katerim raste koš le na široko, na notranji strani, pri vrstih pa, kjer silijo veje naravnost na kviško, na zunanji strani.

Če koša prva leta ne pristrižeš, ti spodnje brsti na vejah ne poženo, ampak ostanejo speče; veje imaš na spodnjem delu prazne; ne nastavijo ti nobene cvetne brsti; pač pa se obložijo s cvetnim brstjem, ako si jih prav privezal. Z rezjo pa tudi lahko škoduješ in to takrat, ako preveč veje odrežeš, namreč več, kakor četrti, ali k večjemu tretji del. V tem slučaju poženo popolnise spodnje brsti in dado dolge, neplodne veje, pa nič plodnega brstja.

Ako je koš pregost, izreži iz njega vse veje, ki se križajo, vse, ki se med seboj tarejo, sploh vse pregosto stoječe veje. Za takšne veje ti nikakor ne sme biti žal, ker le koristiš drevesu in sebi, če jih odstraniš, zato ti bodo druge obilnejše rodile in ti tem lepši in popolnisi sad dajale. Včasih se prikažejo na deblu, zlasti spodaj pri tleh dolge in močne mladike (roparji). Le-te se morajo spomladi, če se ni to že poprej zgodilo, vse porezati.

Prstni kup okoli debela popravi vsako pomlad. Presekaj in prerahljaj ga z motiko, napravi ga na novo in mu daj podobo plitve skleda. Priporočam ti tudi, da ga obložiš z gnojem, listjem ali pezdrijem, s tem ohraniš prst nad koreninami vlažno. Če zamočiš drevo, ko si napravil prstni kup, z gnojnico, kateri si prilil dvakrat toliko prestane (ne studenčne vode), ti bo to drevo poplačalo z bujno rastjo in večo rodovitnostjo. Z gnojnico zamakati mladih dreves, posebno po dežu, tudi po leti ne zamudi. Pridneje ko boš zamakal, lepše bo rastle drevje, obilniše ti bo rodilo in tem popolnise sadje ti bo dalo.

Večjemu mlademu drevju tudi izrezuj koš; a mladik prirezavati ni več treba; koristno pa je prenavljati mu prstni kup in zamakati ga z gnojnico.

S starega sadnega drevja požagaj vse suhe veje, ker so drugim na poti. Da jih boš lažje zasledil, zaznamuj si jih že jeseni, dokler je še listje na drevju. Rano zamaži z blatom, katero si napravil iz ilovice in kravjeka, da ne bo drevo na tistem mestu začelo prhneti. Tudi dupla, ki se morebiti že nahajajo pri starem drevju, zamaži in zamaži z blatom, da ne bode duplo znotraj dalje prhnelo. Takšna stara drevesa pa, katera so že začela pojemati in obnemagovati, poderi in vsadi na njihovo mesto mlada.

Sneg in veter včasih natereta, načesneta ali pa popolnoma odlomita ali odčesneta vejo. Ako je veja samo natrena ali načesnena, priveži jo na vejo voditeljico ali katero drugo močnejšo vejo z vrvjo ali trto; debeleje veje tudi lahko pripneš z jarmom (telegami) katerega si naredil iz lesa. Takšne veje se navadno zopet primejo, ako so se dobro zravnale in se je rana skrbno zamazala. Odlomljeno vejo odžagaj pred manjšo stransko vejo, rano pa gladko obreži z ostrim nožem in jo zamaži. Odčesneno vejo popolnoma odstrani in rano zamaži. Konec prih.

Sejmi. Dne 12. aprila v Koprivnici, Podčetrku, Vildonu, Ljutomeru, na Ptujski gori in v Šoštanju. Dne 13. aprila v Imenem (za svinje). Dne 14. aprila pri Novi cerkvi, na Bregu pri Ptuj (za svinje) in v Zdolah.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Svoji k svojim!) Kako lepo se glasi te geslo! Koliko se piše o njem po naših časnikih! Ali pa tudi mi prisegamo na to geslo? Ne! V Vitanju še ne! To je že neodpušljivo! Prav se nam zgodi, ako nas naši narodni nasprotniki teptajo z nogami, ako z nami delajo, kar hočejo! Nimam besed, s katerimi bi ožigosal postopanje nekaterih tukajšnjih posestnikov, ki so sicer narodnjaki, ki imajo vplivno besedo pri raznih naših društvih, ki imajo vpliv na svoje sozupljane, pa tako ostentativno sami prezirajo krasno naše geslo: »Svoji k svojim!«, ko bi nasprotno naj zadnjega kočarja pri vsaki priliki navduševali zanj!

Pač pa so si naši vitanjski veliki in majhni nemčurčki prisvojili to naše geslo. Usoda je hotela, da se je tukajšnji slovensko misleči učitelj priženil v trško hišo, kjer je slučajno že veliko let gostilna. In ta gostilna je sedaj veliki večini tržanov slovensko strašilo. Izogibajo se je, »kakor hudič križa«. Ako pa se kedaj kateri nemško misleči tržan zaleti v njo, že je vse nemčursko Vitanje nad njim, kakor razdraženi sršeni. Kričijo nad njim in ga rotijo, kako zamore on, Nemeč, posetiti »bindišarskega« učitelja! Kaj ne, usnjari Hofbauer? Zakaj le Vi svojega usnja ne prodajate samo tje v Berlin? Da, slišite in strmite, celo tukajšnji c. kr. gosp. žandarji imajo prepoved obiskovati to gostilno! Odkod pa? Enako prepoved imajo baje trgovski pomočniki nekega tukajšnjega trgovca, ki je tudi pristen Nemeč tam s Hrvaškega. Nekateri teh mogočnejšev si upajo celo, kaj upajo, predrznejo se, naše ljudi odvrčevati od obiska te gostilne. Kaj ne, Vi gosp. klepar Schuster, ki se znate tako laskati? Tega možiceljna pa bi vendar priporočal, da bi si ga gg. duhovni in posvetni narodnjaki malo ogledali, kadar bi prišel prosjačič za oddajo kakih kleparskih del. Ne dajte se, Škalčani, premotiti! Slovenci, oklenite pa se tudi, kolikor je mogoče, vsi, vsi, mirnega trgovca L. Voduseka!

Vi pa, nemški gostilničarji, trgovci in obrtniki vitanjski, katerim vse, kar je slovenskega, tako čudno močno mrzi, dajte si nad svojimi gostilnicami, štacunami itd. napravite v črno-rudeče-rumenih barvah napis: »Od slovenskih psov se tukaj ne vzame na nobeden način niti po slovenskem dišeči denar!« In stavim glavo, v dveh letih bode vas morala polovica s trebuhom za kruhom v blaženo Bismarck-ovo državo. Primere imate v teku pol leta tri: trgovec, krojač, mizar.

Iz Noršinec pri Ljutomeru. (Občinske volitve) so bile pred kratkim pri nas. To ravno ni kaj posebnega, ali vendar so bile te volitve letos čudne in vredno je, da se to zabilježi. Že več tednov pred volitvijo je naš znani občan Semlitsch, po domače »Hanzek«, v Noršincih ga nekateri hudobneži imenujejo tudi »lotmerski pinč«, pripravljaj na vse načine posestnike noršinske in babinske, naj vržejo stari slovenski odbor in naj volijo družega, ki ga je on na nemškutarski podlagi sestavil.

On je krožil ves zbežan po občini in nabiral nemškutarke ter se vedno pretil, da morajo po sili zmagati Nemci. Pri tem beganju volilcev sta ga podpirala Obreza in Kšela. Žalostno, da je šlo kakih 10 posestnikov njim vendar na limanice in osramotilo slovensko ime. Ali vendar se jim ni posrečilo nemškutarski odbor sestaviti, kajti zmagala je sijajno slovenska stranka v vseh treh razredih. Čast vsem tistim volilcem, ki so narodne in poštene može v odbor volili!

Ker pa ti narodni odpadniki pri volitvi novega odbora niso svojega slabega namena dosegli, so se lotili ti nemčuh drugega dela. V naši občini se je lansko leto ustanovilo slovensko gasilno društvo. To pa je tem ljudem trn v peti. Ti revčeki bi radi temu nasproti ustanovili neko »nemško« gasilno društvo s sedežem v Babincih. Res je Obreza na zemljišču, ki ga je Kšela za te namene podaril, leseno spravišče orodja na svoje stroške postavil. Zdaj pa hajd k nemčurčkom v Ljutomer na pomoč, kateri so njim takoj pomagali in staro brizglo darovali in naš »Hanzek« jo je dne 18. marcija z velikim veseljem iz Ljutomera v Babince — a ne v Noršince, kjer on domuje — odpeljal, kjer so ga nemčuhi s pokanjem možnarjev pozdravljali. V nedeljo dne 20. marcija pa so jo v gostilni Sereca pri vinu in teletini naši nemškutarji — tudi nemčurji iz Ljutomera — blagoslavljali.

Mi narodnjaki pa se teh po sili Nemcev prav nič ne bojimo, niti pri občini, niti pri gasilnem društvu, in samo obžalujemo, da so se tej zgagi tudi Bežan, Sterman in drugi pridružili. Bog jim daj boljšo pamet!

Iz Crešnjevca pri Slovenski Bistrici. (Minoli) so lepi časi sv. misijona, katerega je včakala črešnjevka fara po neumornem delovanju našega častitega duhovnega pastirja, g. župnika. Prenovljena je župnija vsa, stara zanemarjena cerkev ustala je k novemu življenju. Vse je prenovljeno, vse pomlajeno.

Ljudje si srečo voščijo, hvalijo Boga, da jim je vse to naklonil neskončno dobri Bog.

Toda veliko, veliko žalost bereš v srcu dobrih, prenovljenih faranov, ko vidijo, da je v fari nekaj taci, ki tega ne spoznajo, in to so socijalni demokratje, ki so se zaplodili v par letih tudi v črešnjevski župniji. — Kedo pa je zanesel to strupeno seme med poštene in pridne črešnjevke farane? Neki c. kr. sodnijski sluga iz Slov. Bistrice, piše se Valjavec, ako sem dobro razumel.

Razširjati je začel mokraško glasilo, časopis »Delavec«, ter ga usiljeval kmetom, ko je opravljal svojo službo. Kako se to strinja z njegovo službo, bode nam že povedal g. sodnik bistriški, ki o celi stvari že ve. Žalibog, dobil je ta Valjavec nekaj kalinov, ki so mu šli na limanice, in zdaj berejo od cerkvene oblasti prepovedani mokraški list: »Delavec« in »Rudeči prapor«.

Med vsemi pa se najbolj odlikuje širokoustni vrhloški župan, Jožef Gollob, ki je vso občino vrhloško okužil s svojim mokraškim obnašanjem, v veliko žalost in sramoto celi črešnjevski fari. Ž njim v zvezi je neki Šimon Šragen iz Lukanje vesi, ki ne uživa posebnega spoštovanja pri poštenih ljudeh. Za njima pride Mihael Pahič, mlinar, kateremu že itak voda v grlo teče in Franc Frbek iz Leskovca, ki mažejo domačega g. župnika za njihov trud v »Delavcu«. Ne smemo pa pozabiti še jednega, ki se je znal včasih pobožnega hliniti celo proti duhovščini; to je Štefan Sprager, kateremu že itak klenka mrtvaški zvon na kmetiji.

Vsi ti očitno kažejo svojo rudečo, mokraško barvo, in najbolj se je pokazalo v nedeljo, dne 27. marcija, ko se je volil novi cerkveni konkurenčni odbor. Izvoljeni so sami mokrači. Dogovorjeno in napeljano je že vse bilo; krivica ki se je tu godila, vpije že preveč v nebo. Volitev mora biti ovržena. Poštene kmetje so se sramovali, odšli so žalostni in niso hoteli podpisati. Vložil se je priziv. Sramotni pečat se je vtisnil celi fari, ker načelnikom konkurenčnemu odboru je bil voljen Šragen, ki se očitno baha s svojo nevero.

Se o enem bi radi kaj povedali, pa za danes naj bode. On deluje bolj zvito in skrito za hrptom, pod klobukom. Toda vse pride na dan! Ve naj, stol, na katerem sedi že nekaj let, ima črvice noge, predno preteče 2 leti, pregrizel bode črv noge temu stolu in padel bode globoko in vse mu poreče: »Prav mu je, ker zadnja njegova rešilna bilka, katera se je oklepala, bili so socijalni demokratje, ki so ga tudi pokopali!«

S Ptujskega polja. (Čudne sanje.) Ljubi «Slov. Gospodar!» Zadnjič je imel Tvoj prijatelj Luka čudne sanje. A ker sem sanjal prav o Tebi, zanimalo Te bode morda, kaj je šumelo tisto noč po moji glavi. — Zdelo se mi je, da so izvolili Borovega Luka v občinski odbor, še več, naredili so ga županom. Zdelo se mi je, zdaj sem nekoliko kakor majhen kralj v svoji občini. Koj sem razmišljeval, kaj hočemo storiti prvič, drugič in tretjič, da vedo kmalu krog in krog, kakšen možak je tukajšnji novi župan. In res, posrečilo se je vse. Dobili smo slovenski novi pečat, slovenske tiskovine, ustanovili slovensko gasilno društvo, bralno društvo in še marsikaj. Ker mi je zaupal slehern možak, volili so me nadalje še tudi v krajni šolski svet, kjer so me kmalu tudi postavili načelnikom. No, to si je Luka že dolgo želel, da bi imel v tem zboru tudi kako odločilno besedo. Koj pri prvi seji sem se postavil krepko po koncu in čeprav me je netel imeti malo strah, začel sem pogumno tako-le:

«Slavni udje krajnega šolskega sveta! Dandanes čitamo po vseh časopisih, da imamo mi Slovenci trdi boj, ako hočemo še dalje biti gospodarji na svoji zemlji. Zato se moramo s podvojeno skrbnostjo povpraševati vsak dan, ali pač nismo tu in tam samovoljno in po lastni nemarnosti v tuji oblasti. Čudili se bode, ako vam rečem, da hodimo mi vsi, kar nas je tukaj v našem zboru, tujcem, sovražnikom našim v roboto. — Pregledal sem vse tiskovine, koje smo rabili do sedaj za krajni šolski svet, kakor tudi za našo šolo. In kaj sem zapazil? Čujte! Vse tiskovine tiskane so na Ptuj pri onem založniku, ki je prusak po rodu in mišljenju in niti ene tiskovne pole nisem našel z opombo: «Tiskano v tiskarni sv. Cirila» ali pri «Hribarju v Celju». Predragi spoštovani udje! To mora biti odslej naprej drugače. Svečano in slovesno predlagam tukaj, da naročimo že sedaj o veliki noči, posebno pa jeseni o vseh svetnikih, ko se pričinja novo šolsko leto, vse potrebne tiskovine v Mariboru v tiskarni sv. Cirila. Svoji k svojim!»

«Dadalje predlagam, da objavimo ta sklep v prih. «Slov. Gospodarju», naj zvedo tudi drugod, kako uneto delujemo pri nas in naj se ravnajo po našem vzgledu. Morebiti je marsikak krajni šolski svet v narodnih rokah, a nja udje še niti mislili niso na to, koliko denarja nosimo leto za letom tujcem za tiskovine ter zanemarjamo s tem slovenske tiskarne».

Burno odobrovanje donelo mi je se po ušesih, ko sem — se prebudil. Torej le lepe sanje, in ti ubogi Luka nisi v resnici, temveč le v sanjah storil to, kar je tako razvnelo tvoje srce! Zato seznanim Tebe, ljubi moj «Slov. Gospodar», s prelepimi svojimi sanjami ter pristavim le kratko: Ali ni resnično, da naročujejo mnoge šole in šolski sveti tiskovine pri naših največjih narodnih nasprotnikih? Poboljšajmo se v prihodnje! Že od velike noči naprej delujmo vsak po svoje bodisi kot udje krajnega šolskega sveta ali kakorkoli v ta namen, da naročujemo Slovenci svoje tiskovine brezizjemno le v Mariboru v Cirilovi tiskarni in v Celju pri Hribarju. Kamor imamo bliže, se obrnimo, da se uresničijo kmalu po vsem Štajarskem sanje vašega
Luka Borovega.

Iz Laporja pri Slov. Bistrici. (Le složno naprej!) Z radostnim srcem Vam naznanjam danes, č. g. urednik, da se tudi pri nas v skritem koticu začelo opazovati neko živahno gibanje t. j. ljudstvo je dejansko začelo kazati vrednost prelepega Slomškovega izreka:

Prava vera bodi vam luč,
Materin jezik bodi Vam ključ
Do prave, zveličanske omike».

Dobro vedoč, da je v dosego prave omike pred vsem potrebna prava vera v zvezi z materinim jezikom, se je na podlagi tega tudi pri nas bojda osnovalo bralno društvo.

Načelo tega novega društva kaže nam prelep namen, a žalostilo nas je nekaternike

strankarstvo, ki se je pokazalo pri prvi oznovni seji. Složno, skupno delovanje naj veje v takšnih društvih, kar vodi do zaželjenega smotra in napredka pot napredku, ne pa strankarija, ki zapuša le žalostne sledove prepira in nazadovanja. Tega mnenja bili smo nekateri, ki tudi radi beremo in smo ukaželjni, a ostali smo prav brez vse vesti, da se snuje prekorsno društvo.

Umevno je, da bi lahko združeni prevdarjali to in ono v korist društva in prevažna pravila skupno mojstersko izdelali. To je važna stvar vsakega društva! Zakaj torej takšno prezirljivo postopanje, ker vam je vsem znano, da smo in bodemo vsikdar z vami za napredek in omiko našega naroda!

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knezoškof) so danes, na veliki četrtek dopoldne peli v stolnici sv. mašo, pri kateri je bilo skupno sv. obhajilo, blagoslovili so sv. olja ter 12 starčkom po vzgledu Jezusovem umivali noge; najstarejši šteje 96, vsi skupaj pa 987 let. Prihodnjo nedeljo bodo pa mil. knezoškof peli v stolnici ob 10. uri slovesno sv. mašo, po kateri bodo vernikom podelili papežev blagoslov. Kdor ta blagoslov po navadnih pogojih vsprejme, dobi popolne odpustke.

(Veselo alelujo) želimo vsem svojim čislanim dopisnikom, prijateljem in naročnikom, pa tudi vsem političnim nasprotnikom. Posebno danes zahvaljujemo gg. dopisnike za vrlo dopisovanje in vse prijatelje, ki nam vsak dan enega ali več novih naročnikov pridobijo. Le tako krepko naprej po geslu »Vse za vero, dom, cesarja!»

(Zmaga na Teharjih pri Celju.) Na Teharjih so v ponedeljek Slovenci pri občinskih volitvah zmagali v vseh treh razredih. Izvoljeni so gg. v III. razredu: Janez Pišek, Ignac Cajhen, Jožef Rebov in Anton Stor; v II. razredu: Franc Spes, Jožef Kač, Franc Store in Martin Sante; v I. razredu pa: dr. Dolschein, Boštjan Kovač, Jožef Šuhl in Franc Dimec. Slava vrlim volilcem!

(Slovstvo.) V Ljubljani v katoliški tiskarni so zagledali beli dan slov. mladini toli priljubljeni »Pomladni glasi«, 8. zvezek, ki stane broširan 30 kr., v platno vezan 40 ali 55 kr. Stariši in prijatelji mladine, kupite prav obilno ta zvezek naši deci! — Ant. Kosi-jeve »Zabavne knjižnice« je izšel VII. zvezek s prav mično vsebino; stane samo 15 kr. ter se naroča pri g. izdajatelju v Središču. Kakor poprejšnje, tako tudi ta prav čedni zvezek nujno priporočamo.

(Nemčurska surovost.) Komaj se je novi slov. odvetnik dr. R. Pipuš naselil v Mariboru, že si je nekaj nemčurčkov hotelo tevtonsko jezo ohladiti nad njegovim slov. nemškim napisom: »Odvetniška pisarna — Dr. R. Pipuš — Advokaturskanzlei»; katerega so v noči od nedelje do ponedeljka grdo razrezali. Ta razmesarjena izveska naj le ostane čez priznanke na ogled vsem, ki hočejo upoštevati ne mariborsko nemštvo, ampak prusaštvo.

(Vesela novica za konjiški okraj!) Finančni minister g. Wittek je zagotovil poslancu g. J. Žičkarju, da se je med vlado in južno železnico sklenila pogodba, vsled katere prevzame južna železnica polovico letnega primanjkljaja, ki ga ima konjiška železnica. To je brez dvoma vesela pisanka ne le za davkoplačevalce konjiškega okraja, temveč za celo štajarsko deželo.

(Vojniški nemški župan) M. Stallner je bil za pričo, ko sta se v dvoboju merila dr. Streinc in Steinwender. Kakor sta bojevalca, je tudi priča izobčena iz katoliške cerkve. Vojničani, zdaj vidite, koliko krščanskega duha ima vaš župan! Se bode, tedaj čudili, ako ni prijazen kakemu duhovniku? Menda ne!

(V cenilno komisijo) za osebno dohodarino so bili v brežiškem okraju izvoljeni gg. v I. razredu dr. Jožef Kotnik in okr. sodnik J. Sitter, namestnikom; v II. razredu milar Karol del Cott in pek Fr. Bogovič, namestnikom; v III. razredu pa dr. Kvidon Srebre in trgovec Anton Umek namestnikom. V celjskem okraju pa so žal, zmagali Nemci in nemškutarji v vseh treh razredih.

(Od gornje Savinje.) Povodenj je v noči od petka do sobote odnesla mnogo na vodi za splavanje pripravljenega lesa med Ljubnem in Lučami; raztrgala je tudi štiri jezove. Res, trda gre ubogim lesotrzcem spraviti les v denar.

(Iz Rečice v Savinjski dolini.) Z vsa silo so nam šolske oblasti obesile na vrat letos še nov četrti šolski razred; a gospodom je lahko veleovati, le učiteljev ne morejo iz tal izpehati. Kako se pač gospoda sama bije po zobeh! Imamo usiljeno štiri-razredno šolo pa — čujte, le jednega definitivnega učitelja; ako bi nam Gornjigrad še jednega ne posodil, imeli bi štiritrazrednico s samo jednim učiteljem. Enkrat bo menda tudi šolske oblasti pamet srečala!

(Veličastno spremstvo) mnogobrojne množice je izkazalo zadnjo čast v soboto preblagemu jubilanu, vlč. g. župniku J. Žeheljnu v Mozirju. Pogreba so se udeležili mnogi odlični možje, narodna društva in 22 gg. duhovnikov. Nepozabni rajnik je bil vreden izkazane mu časti! Pokoj njegovi duši!

(Iz Savinjske doline.) Modre glave so iztuhtale zopet nove ukaze glede mrliških ogledov, ki pa le občinam nova bremena nakladajo ter strankam nepotrebnih skerbij pouzročajo. Radovedni smo, koliko manj bo zdaj ljudij pomrlo; smrti, smrti se biokrat preveč bojé!

(Osebna vest.) Gospod dr. Franc Janežič, profes. veronauka na c. kr. višji gimnaziji v Celju, je odšel vsled obolelosti v duhovsko zdravilišče v Gorico; nadomestuje ga gospod Josip Kardinar, dosedaj učitelj veronauka na slov. gimnaziji.

(Poštini urad v Vojniku) je znan daleč na okoli radi svojega nerednega uradovanja. Primanjkuje mu že celo znanje krajevnih imen, ki spadajo v njegovo področje. Velikokrat se pripeti, da pismo, namenjeno na kak kraj, pride nazaj z opazko, da je ta kraj čisto neznan. Ker je poštna upraviteljica trda Nemka, je lahko umevno, če si slovenskih naslovov ne zna prav tolmačiti. Torej zaradi nemškega uradništva med Slovenci naj slobodno trpi promet! Ni li to čudno nasilstvo? Od prizadete strani vložila se je že radi takega ravnanja vojniške pošte pritožba na poštno ravnateljstvo v Gradcu.

(Jezikovno vprašanje.) Pod tem naslovom se poroča graški »Tagespošti« z Dunaja: V poslanskih krogih se govori, da sta se dva sodnika iz slovenskih okrajev v področju graškega nadsodišča pritožila, ker nadsodišče izdaje razsodbe v nemškem jeziku in jih morajo okrajna sodišča prevajati v slovenski jezik. Nadsodišče naj dopošilja okrajnim sodiščem razsodbe v slovenskem jeziku za slovenske stranke. Ministerstvo je baje pritožbe odbilo, vendar pa od nadsodišča zahtevalo pojasnilo. Naj se vendar to vprašanje reši pravično!

(Vojaško kazino) so si ustanovili mariborski dejanjski in vpokojeni častniki v hotelu »Nadvojvoda Ivan«. Mestna kazina, kjer imajo Schönerijanci veliko besedo, pa je zdaj seve precej prazna, še bolj pa je prazna njena blagajnica, kajti odkar so iz te kazine izstopili častniki, ima na mesec okoli 120 gld. manj dohodkov.

(Požari.) Na Stari cesti blizu Ljutomera je zgorela viničarija Aleksandra Anošeka, krava in svinja ter mejaševa hiša Franca Hanziča, ki pa ni bil zavarovan. — V noči od nedelje do ponedeljka so pogoreli pri Sv. Urbanu pri Ptujju posestniki Franc Fürst, Jožef Gal, Franc Murko in Matija Bezjak. — V noči dne 28. marcija je zgorela

hiša in gospodarsko poslojje Andreja Sovinca na Kameniku blizu Šmarij. Škode je za 600 gld.; zavarovalna svota pa 500 gld.

(Na Laškem) so raz ječo v nedeljo dopoldne ob 10. uri razobesili belo zastavo, znamenje, da je ječa prazna. Kaj tacega še ondi najstarejši ljudje ne pomnijo. Toda že ob 5. uri popoldne je zastava zginila, ker so nekega pticka iz Trbovelj spravili pod ključ.

(Krčmarji in prijatelji piva,) zapomnite si to-le: Ako vam kdo ponuja pivo budjeviške meščanske pivovarne (Bürgerliches Bräuhaus Budweiss), vedite, da je ta pivovarna v rokah nam zelo sovražnih Nemcev. Da se tega piva na Štajarskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem Slovence mnogo vsili, nam zelo škoduje. Od vsakega litra, ki se v teh pokrajinah prodaja, plačajo zastopniki te pivovarne najmanj pol krajcarja za zloglasno društvo, ponemčevalno «Südmarko». Kdor torej to pivo pije ali toči, dela za «Südmarko» in pripravlja strup za Slovence. Bil sem pri bolniku, ki je vprašal nemškega zdravnika: «Kaj pa bi smel piti, da bi mi ne škodilo?» Zdravnik: «Vino že smete piti, ne pa tukajšnjega piva. Le »Budweiser Bier« vam priporočam». — Hop, tako dela nemškutarija! Torej pazite, da vas kdo ne ukane!

(Za prekmurske Slovence) so mi zopet poslali knjig sledeči p. n. gg.: Anton Brumen, učitelj pri Sv. Vidu niže Ptuja, 16 knjig; Fr. Jančič, posestnikov sin v Jarenini, 22; Ivan Drašler v Drašici na Kranjskem 76 knjig in 8 letnikov «Zgod. Danice», katere so darovali draški fantje in dekleta; o. Henr. Rešek, oskrbnik na Jareninskem dvoru, 15, Jožef Flek, prošt ptujski, 30; Jožef Čižek, župnik v Jarenini, 88; Vid Janžekovič, kaplan v Čadramu, 38; Jožef Stanič, not. koncip. v Mariboru, 11; Jože Medved, cerkovnik pri D. M. v Puščavi, 265 knjig, od katerih so darovali Jože Korman 104, Julika Korman 22, Ivan in Terezija Karničnik 89 in Peter Karničnik 30. — Za te lepe darove se v imenu ogerskih Slovencev prirčno zahvaljuje in še nadalje priporoča: Fr. Gomilšek, kaplan v Jarenini, žel. postaja Pesnica.

(Ogledovanje konj v Št. Juriju na Ščavnici.) Deželna c. kr. družba za povzdigo konjereje je letos nameravala v Ljutomeru napraviti krasen ljudski praznik za konjereje in sicer s tem, da bi se na čast 50letnega vladanja presvetl. cesarja priredilo slovesno premovanje konj z najlepšimi dobitki. Ljutomerski nemški župan pa čuje, je odklonil to prošnjo. In tako se je zgodilo, da se bode to premovanje konj vršilo v Št. Juriju na Ščavnici. Tako delajo ljutomerski nemškutarji iz sovraštva do našega kmeta in do naše cesarske rodovine. Slovenski zapaneci, zdaj pa pojdite in podpirajte s svojimi penzi ljutomersko nemškutarijo! Morebiti zanaprej še več brc dobite!

(Že zopet jeden na smrt obsojen) je bil v petek, dne 1. aprila pri okrožnem sodišču v Mariboru in sicer 26letni zidar Mihael Božič od Sv. Vida pri Marenbergu, ker je svojo teto, Marijo Skočdolnik,

dne 14. decembra 1897 z mišnico v kavi zastrupil. Storil je to, ker mu teta ni hotela premoženja izročiti, da bi se ženil.

(Promocija.) Dne 29. marcija je na graškem vseučilišču bil doktorjem prava promoviran g. Fr. Peitler, c. kr. avskultant v Mariboru. Častitamo!

(Žabe) se bodo oglasile, kakor hitro bode topleje. Mnogim nemškim političnim žabam pa je v Avstriji zdaj še vedno tako toplo, da neprenehoma kvakajo: Najstrožja obstrukcija! Tako je te dni zakvakal tudi ormoški nemški «verein» svojemu državnemu poslancu Wolffhardt. Grof Thun, vrzi vendar enkrat med te kvakače kamen, zlasti kjer so c. kr. uradniki zraven!

(Sedem milijonov) je naša vlada izdala, da je par vojnih ladij in našega slov. pešpolka št. 87 drugi bataljon varoval Turčine na Kreti. Kaj pa je ondi dosegla? Nič! Samo zamerili smo se Rusom, in naši fantje bodo se vrnili večinoma bolni domov. O kaj bi se s temi 7 milijoni gld. lahko zgodilo za Slovence! Vlada bi nam bila lahko za ta denar ustanovila kacij 10 kmetijskih in obrtnih šol, par milijon bi pa se lahko dalo za prenovljenje naših vinogradov.

(Grozen uboj.) Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. sta posestnica Marija Walch in njen sin Friderik svojega 84letnega »ofra« ubila, da bi potem dobila njegovih 800 gld. Ničvredno mater in njenega ničvrednega sina, ki sta umorjenega starčka v svinjaku tri dni skrivala, že ima roka pravice, mariborsko okrožno sodišče.

(Duhovniške spremembe.) Umril je vlč. g. Jožef Žehelj, župnik v Mozirju, v 75. letu svoje dobe. Provizor ondi pa je postal ondodni kaplan, č. g. Janez Medvešek. — Mozirska župnija je do dne 14. maja t. l. razpisana.

Društvene.

(Novo pevsko društvo.) C. kr. štajarsko namestništvo je potrdilo pravila slovenskega pevskega društva »Vranska Vila« na Vranskem. Bog blagoslovi to novo društvo!

(Na Ponikvi) priredi kmetijsko bralno na Veliki ponedeljek v prostorih Podgoršekovih veselico s srečolovom. Govoril bode ob tej priliki tudi dobroznani popotni učitelj M. Jelovšek o živinoreji. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi domače in tuje prav uljudno — odbor.

(Sadje- in vinorejsko društvo) za šoštanjski okraj ima dne 17. aprila ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. J. Skaza v Velenju glavno skupščino s sledečim dnevnim redom: a) pozdrav, b) poročilo blagajnika in tajnika, c) predavanje potovalnega učitelja g. J. Beleta, d) vsprejem novih udov in e) slučajnosti.

Iz drugih krajev.

(Umivanje nog na cesarskem dvoru.) Skupna svota let dvanajstih starčkov, katerim je presvetli cesar veliki četrtel umival noge, znaša 1081 let, in svota let dvanajstih ženic, katerim bo cesarica

umivala noge, 1086 let. Najstareja ženica ima 94 in starček 92 let.

(Cesar krstni boter.) Pri letošnjem naboru v Kiseku na Ogorskem je bil k vojakom potrjen neki Fran Josip Rudolf Freyler, kateremu je bil krstni boter presvetli cesar. Bil je namreč 25. otrok jednih starišev, ki so tem izrednim povodom prosili cesarja milosti. Pri krstu je cesarja nadomeščal polkovnik grof Uesküll.

(Z Dunaja.) Te dni se vrše v prostori papeške nunciature na Dunaju duhovne vaje pod vodstvom P. Stentrupa S. J., katerih se udeležujeta med drugim tudi grof Thun, ministerski predsednik, in dr. pl. Fuchs, predsednik poslanske zbornice.

(Koroške novice.) Govori se, da postane predsednik deželnega sodišča v Celovcu g. dr. Perko, (rodom Slovenec), predsednik nadsodišča v Gradcu. — V Celovcu se je osnoval odbor za ustanovitev zavoda za »idiote« (topoglavce). Da je teh baš na Koroškem veliko število, je znano. Dotičnega prvega posvetovanja sta se med drugimi udeležila tudi deželni predsednik pl. Fraydenegg in mil. g. knezoškoč, ki so veliko zanimanja za tak potreben zavod pokazali že v deželnem zboru.

(Mojsterski tečajji za čevljarje.) Po naročilu c. kr. trgovskega ministerstva priredi c. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaju tudi leta 1898. mojsterske tečaje za čevljarje. Poučevalo se bode v jemanju mere, v strokovnem risanju, ročnem delu, v izdelovanju čevljev s stroji in v obrtnem knjigovodstvu in kalkulaciji. Tečajji trajajo po 6 tednov in to štiri ali petkrat v letu.

Listnica upravnštva. A. H. v K. plačano do 1. julija 1898. — J. St. v G. Lažah, p. L., smo prejeli.

Žitne cene.

Ime mesta (za 100 kil)	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso		Ajdina	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
V Celju...	14	—	11	—	10	—	8	—	7	—	10	—	10	—
V Celovcu.	12	—	9 50	—	8 07	—	7 05	—	7	—	—	—	—	—
Na Dunaju	11 94	—	8 80	—	—	—	6 90	—	5 63	—	—	—	—	—
V Gradcu.	14 20	—	9 80	—	10	—	8	—	6 80	—	—	—	—	—
V Ljubljani	13	—	9 50	—	7 30	—	7 50	—	6 70	—	—	—	—	—
Na Ptuj.	12	—	8	—	—	—	7 45	—	6 50	—	6	—	8	—
V Mariboru (za 100 lit.)	9 55	—	6 40	—	4 80	—	3 50	—	5 05	—	5 05	—	4 80	—

Loterijske številke.

Gradec 2. aprila 1898: 11, 49, 59, 13, 83
Dunaj » » » 4, 36, 39, 17, 31

Bažnata obleka iz surove svile gld. 8'65

do 42 gld. 75 kr. za popolno obleko. Tussors in Sbantungn-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gold. 65 kr. — v najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorcji obratno. G. Henneberg-ove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Ameriškega trsja

več tisoč solonis in rip. portalis koreninčne prodaja za 3 gld. 50 kr. stotino Janez Žurman, posestnik pri Sv. Trojici. Pošta: Slatina, Štajarsko. 2-2

Dve mizi

iz trdega lesa in predalnik s 60 predali, na novo in čedno razdeljen, in druga prava za prodajalnice se prostovoljno prodaja v hiši g. Solaka, pri Sv. Ropertu v Slov. gor. 2-3

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 107

Krepak mladenič,

pošten in vaje vsacega dela, želi nastopiti kako služabniško mesto. Pismene ponudbe pod šifro 200 poste restante Spodnji Dravograd.

Za streljanje zoper točo ima prav cene in na novo sestavljene dimnike in zvrtnane možnarje 2—2

Franc Frangež,

trgovec z železom in c. kr. prodajavec smodnika v Mariboru.

Prodaja se

majhno gospodarstvo z zidano hišo, z 2 oraloma posestva (travniki, njiva in gozd) za 550 gold. Več pove upravnštvo tega lista. 3-4

Mežnarsko in orglarsko službo

želi nastopiti takoj ali pa dne 1. maja na kakšno manjšo faro pošten mož z dobrimi spričevali in sposoben za vsako delo. 1—3

Hiša za trgovino

v Žetalah pri Rogatcu, pri farni cerkvi, urejena za trgovino z mešanim blagom, gostilno in pekarijo, se prodaja po ugodnih pogojih ali da v najem. Več pove o tem posestnik hiše Janez Stracchill v Ptuj. 3-3

Vinograd

v dobrem stanju, lepa lega pri Sv. Urbanu pri Mariboru, 4 orale vinograda, 1 oral lesa in mal sadunosnik, z lepim poslojem za letovišče sposobnim, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Več se izve pri upravnštvu »Slov. Gosp.« 11

Trgovinsko posestvo.

Posestvo v živahnem kraju, kjer je bila mnogo let sem velika trgovina z lesom s prav dobrim uspehom, se po ugodnih pogojih prodaja. Strokovno znanje ni potrebno. Naslov se izve pri upravnštvu tega lista. 1-2

Mlin in zemljišča

1 oral njive in 1½ oralna travnika prodaja Ivana Pergoldt, posestnica Tepanjske občine, pošta Konjice.

Prodaja

se prostovoljno hiša, na kateri je oštarija in zraven tudi prodaja tobaka, se prodaja sama, ali pa celo posestvo zemljiščem vred prav po nižani ceni. Posestvo je blizu Maribora na Tezni hšt. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 3-3

Močen učenc

se sprejme pri Ignaciju Hirtenlehner, kovaču za izdelovanje železniskega orožja. Kolberg pri Gornji Pulska. 3-3

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 6-52

Anton P. Kolenc.1898
Mauthner's Samen.

Aussaatzeit: Ende Februar und März.

Saatweite: 25-30 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.

Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Mauthner-jevih

slovitih

zeliščnih in cvetličnih semen
v zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih
s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nahajajo

komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst in zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljena le jedna omara. Iz krajev, kjer se še ne nahajajo komisijska skladišča, se naznanila sprejemajo.

Kot sveža in pristna semena, tvrdke **Edmund Mauthner** (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvirne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime **Mauthner**.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Konec februarija in marcija.

Prostor za posejatev: 25-30cm oddaljenost vrst 10cm v vrsti.

Kokovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena. 8-10

Pri meni se dobiva prav lepa

koruza in oves

tako tudi različna poljska semena, kakor: deteljno, travno, korenjevo, runkeljove in bele repe itd. po nizki in dobri postrežbi.

Milan Hočevar,

12-12 trgovec v Celji, glavni trg.

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti veliki vojašnici

(Ungarthorgasse št. 6 zraven pošte),
trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberškega blaga, pisalnega in risalnega orodja,

priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih sedaj novo vpeljanih pisank in risank, dobrih svinčnikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, radirke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah,

posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah (kasetah),

najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice, velik izbor tintnikov, albumov in okvirov za fotografije, spominice, žepne nože, mošnjice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z velespoštovanjem

Gornji.**Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21.**

P. n.

Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo

veliko zalogo suknenege, platnenega in modnega blaga

za moške in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarnov, perivenov in toskinov črnih, gladkih in pisanih kašmirjev, najnovejše volne, perkalov in satinov v vseh barvah od najcenejše do najboljše vrste — volnenih in židanih robcev, narejenih belih, pisanih in Jägerjevih srajc, kolirjev, manšet in najnovejših zavratnikov.

Blago prijemam od prvih in najboljših tovarn, zategadelj sem zmožen vsakemu po najnižjih cenah postreči.

Z odličnim spoštovanjem

2-5

Franc Dolenc.**Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21.****Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!**

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše).

Slamareznice, se jako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vse poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo.

5-20

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje privseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

Velecenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.

Pazi naj se torej, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (pirračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastonj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Vabilo

Posojilnica v Gornji Radgoni, registrovana zadruga z neomejeno zavezo ima svoj **letošnji občni zbor** dne **14. aprila 1898, predpoldne ob 8. uri** v zadrugi pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
 2. Odobrenje letnega računa.
 3. Razdelitev čistega dobička.
 4. Volitev načelstva.
 5. Slučajnosti. (Razni predlogi.)
- Če k občnemu zboru ne pride zadostno število zadrugnikov, skliče se ob pol 11. uri dopoldne istega dne s taistim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati. K obilni vdeležbi vabi

Načelstvo.

Posojilnica v Pišecah

je imela 1897. leta 38.480 gld. 11 kr. prometa; pristopilo je k njej 88 udov z 317 deleži, izstopili pa 11 udov z 32 deleži, tako da šteje 593 udov, ki imajo v deležih 1632 gld. Čistega dobička je 328 gld. 56 kr., ki se na razne dobrodelne namene razdeli; 40% se doda k rezervnemu fondu, ki šteje dne 1. januarja 1898 — 3688 gld. 14 kr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud, in se obrestujejo po 5%. Posojila se dajejo proti 6% samo zadrugnikom. Uradni dan je vsako nedeljo od 8. do 12. ure predpoldne in v potrebi tudi po četrtkih ravno isti čas.

Vabilo.

Posojilnica v Pišecah ima dne 17. aprila 1898. l. predpoldne ob 10. uri svoj občni zbor s sledečim vspešnim:

1. Poročilo načelstva o letnem računu in porabi čistega dobička.
2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
3. Razni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši ob 11. uri dopoldne isti dan in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, kateri sklepa brezpogojno. K obilni udeležbi vabi vlnudno svoje člane

Načelstvo.

Za vinogradnike zelo koristna je knjižica: 17—1

Peronospora

ali strupena rosa,

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezni ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobi pri pisatelju **Anton Kosl-ju**, učitelju in posestniku v Središču na Štajarskem, za majhni znesek 12 kr. (s poštnino vred.)

Vinogradniki, omislite to knjižico svojim viničarjem; korist bo le Vaša!

Služba organista in mežnarja

se odda 1. majnika pri **Sv. Marjeti** poleg Rimskih toplic. Neozujen ima prednost, posebno še, ako je rokodelc. 2—1

Službo cerkovnika

išče krepak, priletan človek, z dobrimi spričevali šolskih sester. Več pove upravnishтво lista. 2—1

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsak dan za zobobolne v lastni hiši: vrtna ulica (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja **umetne zobe** in **zobovje z zlatom** itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira žvečenja, ne govorenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. 5-12

ZAHVALA.

S tužnim srcem izrekamo najiskrenejšo zahvalo čast. duhovščini, gg. učiteljem, vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so rajnega gospoda

Jožefa Pušenjak,

posestnika in cerkv. ključarja,

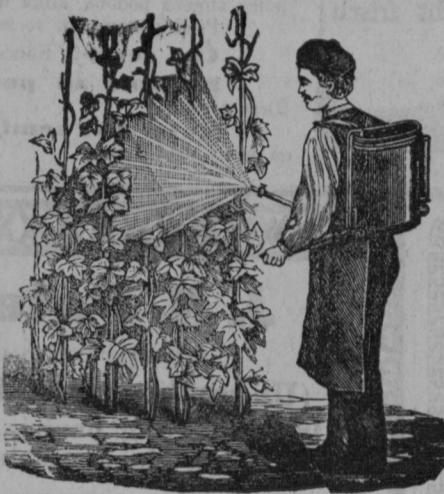
umrlega dne 29. sušca ob 7. uri zjutraj v 86. letu svoje dobe in previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, spremili k večnemu počitku na tukajšnje pokopališče.

Posebno zahvalo izrekamo še tukajšnjemu veleč. gosp. župniku za ganljivi govor na pokopališču, kakor tudi zato, ker so pokojnika večkrat obiskovali v boleznih in mu delili tolažbo.

Nadalje se zahvalujemo gg. pevcem za krasno petje in sploh vsem, ki so rajnemu med boleznijo in ob smrti skazovali svoje sočutje.

Pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, dne 31. sušca 1898.

Rodbina Pušenjakova.

Znano izvrstne Ljutomerske škropilnice

proti peronospori

izvolijo se naročiti naravnost pri

A. Huber-ju v Ljutomeru.

Cena za eden komad:

s kupreno puto gld. 13.—

s leseno puto " 9.—

Poštnina za kupreno puto 30 kr.

Te škropilnice se lahko rabijo tudi za škropljenje dreves, če se natakne daljša cev.

Vsako leto večja raba in mnogi dopisi, priznanstva dobrega delovanja, dokazujejo izvrstno rabljivost više imenovanih škropilnic. 1-3

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilarinsstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

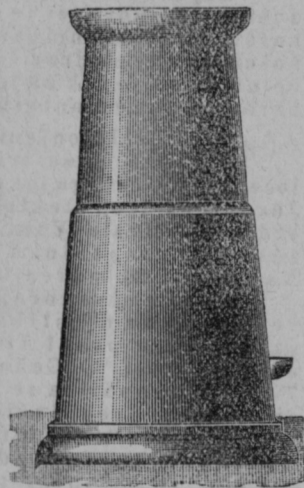
Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 6—45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,

dalje

novoiznajdene ,brzostrelne in varnostne možnarje'

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanju vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitreje kot navadni možnarji);

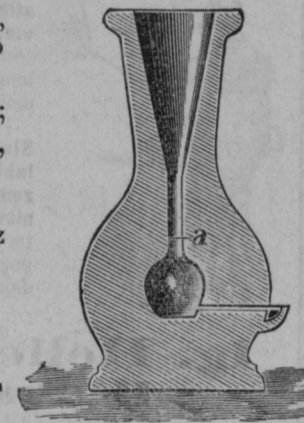
najboljše in najnovejše kmetijske stroje; vse sestavne dele iz železa za mline, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna

Pehani, Lorber in dr.

v Žalcu pri Celji. 1

Rudolf Novak,
remenar in sedlar
v Mariboru
grajski trg (Burgplatz) št. 2.
se uljudno priporoča slavnemu p. n. občinstvu, zlasti pa preč. duhovščini za izdelovanja najfinejših, kakor tudi priprostih **konjskih oprav** in sploh vsa remenarska in sedlarska dela. — Izvršuje tudi vsa v to stroko spadajoča **popravila** najhitreje in najceneje. 6-10

Nova hiša,

v dobrem stanu, prav prostorna, od nekdanj dobro obiskovana, se da prostovoljno po najnižji ceni v najem, ali je oziroma tudi na prodaj. Pri hiši je **obrt** za trgovino z mešanim blagom, **gostilna** za točenje vina, piva, jabolčnice in tudi žganja vsake vrste na najdrobneje. Ledenica je polna ledu. Nadalje: c. kr. prodaja duhana in kolek, nabiralnica in oddaja pisem. Hiša z gospodarskim poslopljem in precej velikim zemljiščem poleg hiše, stoji ravno pri farni cerkvi tik glavne velike ceste 20 minut oddaljena od koldvora.

Več o tem pove lastnik **Martin Javornik** pri Sv. Vidu, pošta Šmarje pri Jelšah. 2-3

Dr. Radislav Pipuš

naznanja slav. občinstvu, da je v **Mariboru v Tegethoffovi ulici št. 10** (v Miklošičevi hiši blizu slov. cerkve) odprl svojo **odvetniško pisarno.** 2-2

Službo organista in cerkovnika

želi nastopiti na kaki manjši župniji takoj ali 1. majnika mlad, pošten, vsakega dela vajen človek z dobrimi spričevali. Več pove upravn. lista. 2-3

Cvekov

brinjevec

je znan kot **naravni in najboljši.**

(Soliden zastopnik se išče.)

Franc Cvek.

5—5 Kamnik. (Kranjsko.)